

ARBEIDSMARKT

Tewerkstelling van personen met een arbeidshandicap in uw bedrijf.

Personen met een arbeidshandicap hebben een bepaalde beperking (van mentale, psychische, lichamelijke of zintuiglijke aard). Deze beperkingen leiden tot langdurige en belangrijke problemen inzake deelname aan het arbeidsleven. De overheid voorziet financiële tegemoetkomingen voor de werkgever, die bovendien begeleid kan worden door organisaties die personen met een arbeidshandicap begeleiden en opleiden met het oog op een duurzame tewerkstelling binnen het normale economische circuit.

Partners in het netwerk van Jobkanaal

VDAB en ATB

Sinds april 2006 is de VDAB verantwoordelijk voor werk en opleiding van personen met een handicap. Werkzoekenden met een arbeidshandicap die zich inschrijven bij VDAB, kunnen een beroep doen op de arbeidstrajectbegeleiding georganiseerd door ATB. Samen met de persoon in kwestie bekijkt ATB welke de beste stappen zijn in het traject naar werk en verwijst dan door naar de geschikte partners. ATB staat ook in voor de sensibilisering, begeleiding en voorlichting van werkgevers. Meer informatie hierover vindt u op <http://vdab.be/personenmeteenhandicap/default.shtml>. Personen met een arbeidshandicap komen bovendien in aanmerking voor IBO (Individuele beroepsopleiding op de werkvloer) en Jobcoaching van VDAB. Meer informatie vindt u op www.vdab.be.

Centra voor beroepsopleiding

De Centra voor Beroepsopleiding (CBO) zijn gespecialiseerd in opleiding en begeleiding van personen met een arbeidshandicap. De nodige professionele vaardigheden worden bijgebracht om in het normale economische circuit te kunnen functioneren. De opleiding is modulair opgebouwd en gaat minstens voor 50% door op de werkvloer. Daarnaast informeren en begeleiden ze werkgevers bij stages en/of aanwerving van personen met een arbeidshandicap. Meer informatie vindt u op <http://vdab.be/personenmeteenhandicap/cbo.shtml>.

KVG

De Werkbank begeleidt jongeren met een lichte verstandelijke, zintuiglijke, fysieke of meervoudige handicap naar tewerkstelling. De begeleiding bestaat onder meer uit het informeren, adviseren, individueel trainen van vaardigheden, en het begeleiden en/of ondersteunen van hun traject naar werk. Hiermee samenhangend informeren zij werkgevers omtrent tewerkstellingsmaatregelen bij de indienstneming, arbeidspostaanpassingen, mogelijke opleidingen op de werkvloer en de daarbij horende ondersteuning.

Steun voor werkgevers

Buiten organisaties die personen met een arbeidshandicap

begeleiden en werkgevers ondersteunen, zijn er ook een aantal financiële tegemoetkomingen die het rendementsverlies en/of andere extra kosten compenseren bij het in dienst nemen van een persoon met een arbeidshandicap.

CAO 26 en de VIP

Deze loonkostsubsidie van het Vlaams Fonds compenseert de kosten die voortvloeien uit het verlies van rendement bij de tewerkstelling in de privé-sector van een persoon met een arbeidshandicap erkend door het Vlaams Fonds. Voor de CAO 26 hangt de subsidie af van de grote van het rendementsverlies tot maximum 50% van het referenteloon en deze maatregel dient jaarlijks aangevraagd te worden. Voor de VIP (Vlaamse inschakelingpremie) bedraagt de subsidie altijd 30% van het referenteloon. Deze maatregel is niet rendementverliesafhankelijk en geldt tot de uitdiensttreding van de werknemer. De werkgever betaalt het volledige loon aan de werknemer. Het Vlaams Fonds keert de subsidie uit aan de werkgever.

Aanpassing arbeidspost

Wanneer een werkgever een persoon met een handicap in dienst neemt, kan het zijn dat er enkele aanpassingen op de werkvloer moeten gebeuren (vb. installeren van hellend vlak, een leesloep aankopen). Het Vlaams fonds betaalt deze extra kosten terug aan de werkgever.

Opgelet

Personen met een beperking dienen erkend te worden door het Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie voor Personen met een Handicap (VFSIPH), kortweg het 'Vlaams Fonds', op-

dat zij in aanmerking zouden kunnen komen voor o.a. loonkostsubsidies en aanpassingen van de werkpost. Meer informatie vindt u op de website van het Vlaamse Agentschap: <http://www.vlafo.be/vlafo/view/nl/10527-Inschrijven>.

Hoe zit het nu in de praktijk?

Het onderzoek van Vos, S. & Bollens J., HIVA KULeuven (2004) naar de CAO-26 en de VIP in opdracht van het VFSIPH geeft een duidelijk beeld van de invloed van deze maatregelen op de arbeidsmarkt in Vlaanderen.

Kenmerken van de werkgevers die beroep doen op deze maatregelen:

- Het overgrote deel van de werkgevers die gebruik maken van loonkostsubsidies voor personen met een handicap kiezen voor één maatregel;
- 16% van de werkgevers die gebruik maken van de CAO-26 doen dit voor minstens twee werknemers;
- Het zijn vooral kleine en middelgrote ondernemingen (1-49 werknemers) die werknemers met een CAO-26 of een VIP in dienst nemen;
- 'Industrie' en 'Handel en horeca' zijn de voornaamste sectoren van tewerkstelling;
- De meeste werkgevers voeren geen bewust personeelsbeleid t.a.v. personen met een handicap, maar vinden het wel belangrijk om hen tewerk te stellen.

Ervaringen met tegemoetkomingen bij de aanwerving van personen met een arbeidshandicap:

- Zeven op tien werknemers geven aan dat voor hen één of verscheidene aanpassingen of voorzieningen werden getroffen als antwoord op een specifieke handicapsituatie;
- Slechts 40% van de werkgevers kent de mogelijkheden voor terugbetaling van arbeidspostaanpassingen;
- De bevraagde werkgevers zijn in grote lijnen tevreden over beide maatregelen (CAO 26 en VIP).

Kenmerken van de tewerkstelling van personen met een arbeidshandicap in Vlaanderen:

- Personen met een arbeidshandicap werken in verschillende functies, variërend van keukenhulp tot directeur. Het merendeel van de werknemers werkt voltijds als arbeider met een vast contract. Afhankelijk van de handicap oefenen personen met een arbeidshandicap zowel hoog- als laaggeschoolde functies uit.
- Er wordt aangegeven dat de aansluiting tussen arbeidsmarkt en onderwijs een belangrijke factor is voor de kwaliteit van de arbeid. 75% van de bevraagden werknemers geeft aan dat hij/zij een geschikte opleiding volgde voor de uitoefening van zijn/haar job.

Meer informatie over deze studie:

<http://www.vlafo.be/vlafo/view/nl/464112-Tewerkstelling.html>

Meer informatie: Katrien Adriaensens

Tel. 014 56 30 30

Katrien.adriaensens@voka.be
